

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.411.4.5.2024

Pan
Jacek Otulak
Burmistrz Białej Rawskiej
Urząd Miasta i Gminy
w Białej Rawskiej
Ul. Jana Pawła II 57
96-230 Biała Rawska

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/24/003/LLO Realizacja zadań inwestycyjnych w wybranych gminach województwa łódzkiego.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta i Gminy w Białej Rawskiej ¹ , ul. Jana Pawła II 57, 96-230 Biała Rawska
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jacek Otulak, Burmistrz Białej Rawskiej ² , od dnia 6 maja 2024 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: Wacław Jacek Adamczyk, Burmistrz Białej Rawskiej, od dnia 6 grudnia 2010 r. do dnia 5 maja 2024 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Planowanie i przygotowywanie do realizacji zadań inwestycyjnych, w tym wybór wykonawcy, objętych wsparciem finansowym z dotacji, w tym z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. 2. Realizacja inwestycji, wydatkowanie i rozliczanie środków finansowych przeznaczonych na inwestycje oraz prowadzenie działań sprawozdawczych i informacyjnych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2025 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 14 stycznia), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mogących mieć wpływ na ocenę kontrolowanej działalności.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Łodzi
Kontroler	Andrzej Pietrzyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LL0/115/2024 z dnia 11 października 2024 r.

(akta kontroli str. 1, 2-7)

¹ Dalej: Urząd, Gmina, Miasto.

² Dalej: Burmistrz, Zamawiający.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W Urzędzie Miasta i Gminy Biała Rawska prawidłowo zaplanowano, przygotowano oraz przeprowadzono wybrane - objęte szczegółową kontrolą NIK – inwestycje finansowane z dotacji, w tym z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych⁵. Ponadto prawidłowo wydatkowano i rozliczano środki na realizację tych inwestycji oraz wywiązywano się z obowiązków informacyjnych w stosunku do podmiotów udzielających dotacji na zadania inwestycyjne.

Urząd był organizacyjnie przygotowany do realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych – w strukturze Urzędu wyodrębniono komórkę organizacyjną, której przypisano zadania w zakresie prowadzenia inwestycji oraz inicjowania i koordynacji działań związanych z pozyskiwaniem przez Gminę środków finansowych z uwzględnieniem m.in. środków unijnych. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła braku aktualnego programu budowy/przebudowy dróg gminnych (lokalnych) lub innego dokumentu o podobnym charakterze, który mógłby zostać wykorzystany przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wbrew art. 20 pkt 1 ustawy o drogach publicznych⁶.

W Urzędzie postępowania o zamówienie publiczne dla skontrolowanych inwestycji przygotowywane i przeprowadzane były zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁷. Gmina, po dokonaniu wyboru wykonawców analizowanych inwestycji, zgodnie przepisami ww. ustawy, zawarła stosowne umowy, które prawidłowo zabezpieczały interesy Zamawiającego. Miasto zapewniło też wystarczające środki do sfinansowania zadań inwestycyjnych, a dla każdej z inwestycji opracowało odrębne plany finansowe oraz wyodrębniło właściwe rachunki bankowe, na których gromadzono środki pochodzące z dofinansowania.

Objęte kontrolą zadania zostały zrealizowane w zaplanowanych terminach i w założonych ramach finansowych, zgodnie z przyjętymi harmonogramami rzeczowo-finansowymi oraz postanowieniami umów na ich wykonanie.

Odbioru robót objętych ww. umowami dokonywała każdorazowo komisja odbiorowa z udziałem przedstawicieli Zamawiającego i wykonawcy. Sporządzone dla kontrolowanych zadań protokoły odbiorowe nie zawierały uwag dotyczących jakości wykonania robót.

Nieprawidłowości stwierdzone w wyniku kontroli dotyczyły przyjęcia rozwiązań projektowych i wykonania przebudowy boiska przy Szkole Podstawowej w Lesiewie skutkujących koniecznością dokonania w trakcie jego eksploatacji prowizorycznych i tymczasowych „zabiegów” zwiększających bezpieczeństwo użytkowników boiska. Ponadto Burmistrz nie wypełniał prawidłowo obowiązków

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Szczegółową kontrolą objęto zadanie „Termomodernizacja budynku szkolnego oraz budowa boiska przy Szkole Podstawowej w Lesiewie” - dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych a także zadanie „Remont drogi gminnej nr 113256E na odcinku Żurawia – Żurawka” – dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

⁶ Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych; Dz. U. z 2024 r. poz. 320; dalej: ustawa o drogach.

⁷ Dz.U. z 2024 r., poz. 1320, dalej: ustawa Pzp.

zarządcy drogi gminnej nr 113256E na odcinku Żurawia – Żurawka dotyczących bieżącego utrzymania tej drogi, wbrew art. 20 pkt. 4 i 16 ustawy o drogach publicznych, w zakresie nieprawidłowego oznakowania lub stanu technicznego tego oznakowania oraz jakości utrzymania drogi (pasa drogowego). Terminowo i w przewidzianych umowami wysokościach uregulowano zobowiązania Gminy w stosunku do wykonawców ww. inwestycji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR	1. Planowanie i przygotowywanie do realizacji zadań inwestycyjnych, w tym wybór wykonawcy, objętych wsparciem finansowym z dotacji, w tym z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
Opis stanu faktycznego	1. Burmistrz Białej Rawskiej powierzył Zastępcy Burmistrza wykonywanie wszystkich czynności zastrzeżonych dla Kierownika Zamawiającego związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie imiennego upoważnienia z dnia 3 lutego 2021 r. W okresie objętym kontrolą przygotowanie i prowadzenie czynności związanych z udzielaniem zamówień publicznych przez Gminę powierzano stałej komisji przetargowej powoływanej na podstawie zarządzeń Burmistrza Białej Rawskiej. W przypadku objętych szczegółową kontrolą zadań inwestycyjnych czynności związane z udzieleniem zamówień publicznych przeprowadziła komisja powołana zarządzeniem z dnia 10 stycznia 2022 r.⁹ W skład komisji wchodził m.in.: Zastępca Burmistrza jako przewodniczący, pracownicy Wydziału Rozwoju Gospodarczego jako odpowiednio: Zastępca Przewodniczącego i członkowie komisji. W strukturze organizacyjnej Urzędu wyodrębniono Wydział Rozwoju Gospodarczego, do zadań którego zgodnie z obowiązującymi w Gminie Regulaminami Organizacyjnymi¹⁰ należało między innymi prowadzenie inwestycji oraz inicjowanie i koordynowanie działań związanych z pozyskiwaniem przez Gminę środków finansowych z uwzględnieniem m.in. środków unijnych. Zadania przewidziane dla ww. wydziału w regulaminie organizacyjnym Urzędu znajdowały odzwierciedlenie w zakresach obowiązków jego pracowników. Pracownicy, którym przypisano zadania w zakresie przygotowania i przeprowadzenia inwestycji, byli odpowiednio przygotowani do realizacji tych zadań, w szczególności posiadali odpowiednie wykształcenie (trzy z czterech osób posiadały wykształcenie wyższe, w tym dwie wyższe techniczne drugiego stopnia, jedna osoba wykształcenie wyższe pierwszego stopnia i jedna średnie

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Zarządzenie Nr 4/2022 Burmistrza Białej Rawskiej z dnia 10 stycznia 2022 roku w sprawie powołania stałej komisji przetargowej w Urzędzie Miasta i Gminy w Białej Rawskiej w zakresie Prawa Zamówień Publicznych. Uprzedni skład komisji został powołany analogicznym zarządzeniem z dnia 14 stycznia 2021 r. (Zarządzenie nr 6/2021).

¹⁰ Wprowadzonymi zarządzeniami Burmistrza Miasta i Gminy Biała Rawska nr 101/2007 z dnia 31 grudnia 2007 r. oraz nr 153/2023 z dnia 6 października 2023 r.

techniczne – technik budownictwa). Pracownicy legitymowali się długoletnim stażem pracy na zajmowanych stanowiskach oraz uczestnictwem w specjalistycznych szkoleniach¹¹.

(akta kontroli str. 241-286)

2. W Gminie przyjęto obowiązujący w latach 2015 – 2022 „Program Przebudowy Dróg Gminnych na terenie Gminy Biała Rawska (...)”, który był jedynym obowiązującym w ww. okresie dokumentem wypełniającym dyspozycję art. 20 pkt. 1 ustawy o drogach publicznych, zgodnie z którą opracowywanie projektów planów rozwoju sieci drogowej oraz bieżące informowanie o tych planach organów właściwych do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy do zarządcy drogi. W ww. programie nie uwzględniono remontu drogi objętego szczegółową analizą w ramach bieżącej kontroli NIK. Analogicznego do ww. Programu dokumentu na kolejne lata w Gminie nie opracowano (szczegóły w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”).

W sierpniu 2022 r. przyjęto Strategię Rozwoju Gminy Biała Rawska na lata 2022 - 2030¹². Za jej przygotowanie odpowiadał Gminny Zespół ds. opracowania „Strategii Rozwoju Gminy Biała Rawska na lata 2020- 2030”¹³.

Strategia zawierała odniesienia do zadań inwestycyjnych związanych m.in. z rozwojem/poprawą stanu dróg. Strategia ta nie określała jednak mierników/wskaźników realizacji celów/zadań inwestycyjnych, w tym dotyczących infrastruktury drogowej¹⁴.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił w powyższej sprawie, że strategia nie określa wskaźników realizacji w odniesieniu do zagadnień związanych z poprawą infrastruktury drogowej, gdyż określono w niej wskaźniki dla celów strategicznych, przypisanych do określonych sfer rozwoju (społecznego, gospodarczego i przestrzennego), które wydawały się wystarczające na potrzeby ujęcia w strategii. Natomiast w zakresie przyjętego horyzontu czasowego realizacji zadań wskazanego w strategii (lata 2023-2030) Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że intencją było przyjęcie w strategii horyzontu czasowego realizacji zadań pokrywającego się z ramami finansowymi Funduszy Europejskich dla Województwa Łódzkiego, ponieważ to od pozyskania środków zewnętrznych w głównej mierze zależy realizacja zaplanowanych w Strategii inwestycji oraz, że w momencie opracowania strategii nie był znany harmonogram naborów ani kryteria wyboru projektów do dofinansowania m.in. Funduszy Europejskich dla Województwa Łódzkiego 2021 – 2027, aby móc w opracowaniu precyzyjnie określić ramy czasowe realizacji poszczególnych zadań.

(akta kontroli str. 59 – 132, 1040 - 1054)

¹¹ Szkolenia m.in. z zakresu postępowania administracyjnego, prawa zamówień publicznych, funduszy unijnych, przeprowadzania i rozliczania inwestycji z dofinansowaniem ze środków pochodzących z dotacji, prawa budowlanego, dostosowania obiektów budowlanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i zasad umieszczania obiektów i urządzeń w drogach wewnętrznych.

¹² Załącznik do Uchwały Nr LV/402/22 Rady Miejskiej w Białej Rawskiej z dnia 25 sierpnia 2022 roku na lata 2022 – 2030.

Na opracowanie Strategii Gmina poniosła wydatek w wysokości 13 407,00 zł.

¹³ Podstawę działania zespołu stanowiło: Zarządzenie Nr 68/2021 Burmistrza Białej Rawskiej z dnia 1 lipca 2021r w sprawie powołania Gminnego Zespołu ds. opracowania „Strategii Rozwoju Gminy Biała Rawska na lata 2022-2030”.

¹⁴ Dokumenty planistyczne powinny posiadać zdefiniowane konkretne i proste, mierzalne, dające się ocenić jakościowo, realne do osiągnięcia, określone w czasie cele, adekwatne do rozpoznanych kluczowych problemów i potrzeb (tu: np. osiągnięcie odpowiednich parametrów budowl, zwiększenie bezpieczeństwa itp.) oraz określać mierniki oceny ww. celów i efektów, spodziewane rezultaty/efekty realizacji zamierzonych celów.

Analizowane inwestycje nie zostały ujęte w dokumentach planistyczno-strategicznych Gminy, z uwagi na ich charakter (remont, przebudowa/modernizacja). Decyzje o realizacji tych zadań podyktowane były odpowiednio: złym stanem jezdni o nawierzchni asfaltowej, która była zrealizowana na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku w przypadku remontu drogi oraz złym stanem kotłowni Szkole w Lesiewie (zamontowany kocioł C.O. opalany węglem – „ekogroszkiem” ulegał częstym awariom). Opracowanie dokumentacji projektowej i realizację nadzoru inwestorskiego powierzano wyspecjalizowanym podmiotom zatrudniającym specjalistów posiadających uprawnienia do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Dla robót na terenie szkoły w Leśniewie zatrudniono dodatkowo podmiot świadczący nadzór archeologiczny¹⁵.

(akta kontroli str. 879-961, 1055-1057)

3. W latach objętych kontrolą w Gminie realizowano 192 zadania inwestycyjne¹⁶, na realizację których wydatkowano łącznie 56 455,5 tys. zł. Kontrolą NIK objęto dwie inwestycje, tj. „Termomodernizację budynku szkolnego oraz budowę boiska przy Szkole Podstawowej w Lesiewie” oraz „Remont drogi gminnej nr 113256E na odcinku Żurawia – Żurawka”, których łączny koszt wyniósł 5 553,3 tys. zł¹⁷.

(akta kontroli str. 133-199, 1000-1030)

Źródłem finansowania wskazanych inwestycji były środki własne Gminy oraz uzyskane dofinansowanie:

- z Rządowego Funduszu Polski Ład – Programu Inwestycji Strategicznych¹⁸
 - w przypadku zadania „Termomodernizacja budynku szkolnego oraz budowa boiska przy Szkole Podstawowej w Lesiewie” (wartość zadania wynikająca umów na wykonawstwo i nadzór nad robotami wyniosła 3 964 705,97 zł¹⁹, kwota dofinansowania – 3 487 485,10 zł, kwota środków własnych – 477 220,87 zł;
- z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – w przypadku zadania „Remont drogi gminnej nr 113256E na odcinku Żurawia – Żurawka” (wartość zadania wynosiła 1 588 635,52 zł²⁰, wartość dofinansowania – 794 317,00 zł, kwota środków własnych - 794 318,52 zł).

Gmina zaplanowała wydatki majątkowe m.in. na realizację objętych kontrolą zadań inwestycyjnych w uchwale budżetowej na rok 2023²¹. Plan wydatków z Programu na 2023 r. w rozdziale 80101 (szkoły podstawowe) na zadanie dotyczące m.in. termomodernizacji szkoły w Lesiewie stanowił kwotę 4 490 tys. zł. Natomiast wydatki na zadanie dotyczące remontu drogi gminnej na odcinku Żurawia – Żurawka wg planu nakładów inwestycyjnych (zał. do uchwały) zaplanowano na kwotę 804 tys. zł ze środków własnych Gminy, która została

¹⁵ Teren Szkoły Podstawowej w Lesiewie podlega nadzorowi archeologicznemu. W oparciu o decyzję Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr WUOZ-ZA.5161.1542.2022.KKL z 30 stycznia 2023 r. na prowadzenie badań archeologicznych w formie nadzoru nad pracami ziemnymi został powołany inspektor nadzoru archeologicznego dla budowy boiska wielofunkcyjnego wraz zagospodarowaniem terenu przy szkole.

¹⁶ Liczba ta obejmuje również m.in. zakupy inwestycyjne i opracowanie dokumentacji projektowej.

¹⁷ Zadania te nie zostały uwzględnione w dokumentach strategicznych Gminy.

¹⁸ Dalej: Program.

¹⁹ Wartość robót budowlanych wyniosła 3 874 983,45 zł.

²⁰ Wartość robót budowlanych wyniosła 1 581 250,52 zł.

²¹ Uchwała nr LX/441/22 z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Biała Rawska na 2023 r.

zwiększona wynikowo uchwałą z dnia 24 lutego 2023 r. o kwotę 498 tys. zł m.in. w związku z uzyskaniem dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg²² na kwotę 1 301 905 zł.

W celu zapewnienia finansowania na realizację ww. inwestycji, Urząd zawarł stosowne umowy oraz otrzymał promesy dofinansowania – wypłata środków z BGK²³ następowała po zakończeniu postępowania przetargowego skutkującego wyborem wykonawcy oraz po zakończeniu zadania – wstępną promesę na dofinansowanie z środków Programu Gmina otrzymała 15 czerwca 2022 r., natomiast promesę ostateczną 14 kwietnia 2023 r.

Umowę o udzielenie dofinansowania ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg Gmina zawarła ze Skarbem Państwa – Wojewodą Łódzkim 6 kwietnia 2023 r.²⁴

(akta kontroli str. 341-377, 876)

Środki pochodzące z Programu oraz z RFRD gromadzono na odrębnych rachunkach bankowych zgodnie z warunkami określonymi w promesie BGK i umowie zawartej ze Skarbem Państwa – Wojewodą Łódzkim.

Ponadto, dla środków na realizację zadania inwestycyjnego z Programu opracowano plany finansowe²⁵ zgodnie z art. 65 ust. 11-12 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw²⁶. Zgodnie z ust. 13 ww. ustawy Burmistrz złożył Radzie Miejskiej w Białej Rawskiej sprawozdania z realizacji tych planów²⁷.

W ramach zadania współfinansowanego z Programu wszelkie – wymagane uchwałą ustanawiającą Program²⁸ – informacje, oświadczenia oraz wnioski aplikacyjne o dofinansowanie zostały złożone przez Urząd do BGK we właściwych terminach i na zasadach określonych w tej uchwale²⁹.

(akta kontroli str. 289-322, 612-635, 1000-1030)

²² Dalej: RFRD.

²³ Bank Gospodarstwa Krajowego.

²⁴ Umowa została zmieniona aneksem nr 1 z dnia 16 czerwca 2023 r. W wyniku aneksu zmniejszono kwotę dofinansowania.

²⁵ Tabela nr 1 1do Uchwały Nr LX/441/22 Rady Miejskiej w Białej Rawskiej z dnia 22 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenie budżetu Miasta i Gmin Biała Rawska na rok 2023..

²⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 568, ze zm.

²⁷ https://bip-v1-files.idcom-jst.pl/sites/3056/wiadomosci/746594/files/sprawozdanie_za_2023_rok.pdf

²⁸ Uchwała nr 84/2021 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, ze zm.

²⁹ Gmina aplikowała o środki na realizację ww. inwestycji drogowej w ramach edycja 2/2021 programu „Polski Ład”, gdzie termin składania wniosków upływał 15 lutego 2022 r. (wniosek Gminy został złożony 3 lutego 2022 r.). Zadanie mieściło się w obszarach dofinansowania wg uchwały ustanawiającej Program tj. efektywność energetyczna, Infrastruktura sportowa i Infrastruktura edukacyjna”. BGK udzielił wstępnej promesy 14 czerwca 2022 r. (udostępniona Gminie dzień później). Gmina jako wnioskodawca przekazała do BGK informację o ogłoszeniu postępowania zakupowego dla ww. inwestycji 10 marca 2023 r., a w dniu zakończenia i rozstrzygnięcia postępowania zakupowego skutkującego wyborem wykonawcy (13 kwietnia 2023 r.) Gmina złożyła wniosek o udzielenie promesy, którą uzyskała w następnym dniu. Wniosek o wypłatę dofinansowania z Programu został złożony 1 grudnia 2023 r. (wraz z potwierdzeniem dokonania płatności na rzecz wykonawcy ze środków własnych Gminy – w części przypadającej na jej udział w finansowaniu zadania) , a środki z BGK otrzymała Gmina 15 grudnia 2023 r. (w jednej transzy).

4. Umowy dotyczące realizacji zadań objętych szczegółową analizą zawarto zgodnie z ustawą Pzp, tj.:

- zawarcie umowy nastąpiło w wyniku przeprowadzonego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego (procedura podstawowa);
- SWZ³⁰ zawierała wymagane elementy określone w art. 134 ust. 1 ustawy Pzp;
- ogłoszenie o zamówieniu oraz ogłoszenia o jego zmianach były zamieszczone na stronie internetowej prowadzonego postępowania po ich uprzedniej publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Ponadto

- zgodnie z art. 133 ust. 1 ustawy Pzp zamawiający zapewnił na stronie internetowej prowadzonych postępowań bezpłatny, pełny, bezpośredni i nieograniczony dostęp do SWZ od dnia publikacji ogłoszeń o zamówieniu w BZP do dnia udzielenia zamówień;
- członkowie komisji przetargowych oraz inne osoby wykonujące czynności związane z przeprowadzeniem postępowań o udzielenie zamówienia i osoby mogące wpłynąć na wynik tego postępowania oraz osoby udzielające zamówienia złożyły stosowne oświadczenia, o których mowa w art. 56 ust. 4 na zasadach określonych w ust. 5 i 6 ustawy Pzp;
- w SWZ określono wymagania dotyczące wadium, a wymóg wniesienia wadium został przez przystępujące do postępowania podmioty spełniony;
- treść najkorzystniejszej - wybranej oferty odpowiadała treści SWZ; oferta zawierała m.in. kosztorys ofertowy; zamawiający prawidłowo określił kryteria oceny ofert (zgodnie z art. 240-242 i 246 ustawy Pzp), w szczególności opisano w sposób jednoznaczny i zrozumiały kryteria oceny ofert, kryteria te umożliwiały jednoznaczną weryfikację i porównanie poziomu oferowanego wykonania przedmiotu zamówienia na podstawie informacji przedstawianych w ofertach;
- nie wystąpiła sytuacja unieważnienia objętych kontrolą postępowań;
- nie prowadzono w związku z ww. przetargami postępowań odwoławczych;
- protokoły z postępowań sporządzono zgodnie z dokumentami źródłowymi; protokoły zawierały wszystkie wymagane elementy, zgodnie z art. 72 ust. 1 ustawy Pzp;
- postanowienia ww. umów, w tym dotyczące okresu gwarancji/rękojmi były zgodne z projektami zawartymi w SWZ;
- umowy z wykonawcą robót zawierały postanowienia dotyczące kar umownych z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zamówienia m.in. zwłoki w wykonaniu przedmiotu umowy, zwłoki w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym lub odbiorze w okresie rękojmi, odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy i odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie zamawiającego.

Na potrzeby związane z realizacją zadania „Termomodernizacja budynku szkolnego oraz budowa boiska przy Szkole Podstawowej w Lesiewie” zawarto umowę na świadczenie nadzoru inwestorskiego o wartości 15 447,15 zł oraz umowę na świadczenie nadzoru archeologicznego o wartości 12 915,00 zł. Zamówień udzielono w oparciu o wewnętrzne uregulowania Urzędu³¹ w trybie zapytania ofertowego. Natomiast w związku z realizacją zadania „Remont drogi

³⁰ Specyfikacja Warunków Zamówienia.

³¹ Regulamin zamówień wprowadzony zarządzeniem Burmistrza Białej Rawskiej nr 5/2021 z dnia 14 stycznia 2021 roku.

gminnej nr 113256E na odcinku Żurawia – Żurawka” udzielono zamówienia na pełnienie nadzoru inwestorskiego w ww. trybie – wartość umowy wyniosła 5 535 zł.

(akta kontroli str. 289-460, 634-875)

5. Gmina, jako inwestor, dokonała zgłoszenia przebudowy boiska szkolnego na boisko wielofunkcyjne wraz z zagospodarowaniem terenu przy szkole w Lesiewie do Starosty Rawskiego w terminie umożliwiającym terminowe rozpoczęcie robót. Zgłoszenia dokonano 14 lutego 2023 r.³², podczas gdy rozpoczęcie robót zostało zaplanowane na miesiąc czerwiec 2023 r. Następnie 5 maja 2023 r. zawiadomiono Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych. Zgłoszenie remontu drogi dokonano w czerwcu 2022 r., podczas, gdy planowany termin rozpoczęcia robót to sierpień 2022 r.

(akta kontroli str. 619-625, 962-966)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Po 2022 r. w Urzędzie nie opracowano programu budowy/przebudowy dróg na terenie Gminy Biała Rawska, ani innego dokumentu, który stanowiłby wypełnienie dyspozycji art. 20 pkt. 1 ustawy o drogach publicznych, zobowiązującego zarządców drogi do opracowywania projektów planów rozwoju sieci drogowej oraz bieżącego informowania o tych planach organów właściwych do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Poprzednio obowiązujący dokument o ww. charakterze stracił ważność z końcem 2022 r.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że nie opracowywano programu budowy/przebudowy dróg na terenie Gminy Biała Rawska z uwagi na to, że nie zostały jeszcze zrealizowane przez Gminę wszystkie zadania wymienione w przyjętym uchwałą Nr VII/72/15 Rady Miejskiej w Białej Rawskiej z dnia 20 kwietnia 2015 r. Programie Przebudowy Dróg Gminnych na terenie gminy Biała Rawska, które będą realizowane w ramach programów unijnych i narodowych³³. Z udzielonych wyjaśnień wynika również, że zadania te nie zostały zrealizowane, ponieważ nie udało się pozyskać z zewnątrz środków finansowych, natomiast ich realizacja tylko z własnych środków, ze względu na znaczące koszty z tym związane nie była możliwa.

(akta kontroli str. 59-63, 1040 - 1054)

OCENA CZĄSTKOWA

W Urzędzie prawidłowo przygotowano do realizacji analizowane zadania inwestycyjne objęte wsparciem finansowym z dotacji, w tym z Programu. Dla analizowanych inwestycji sporządzana była dokumentacja projektowa, a postępowania przeprowadzane były zgodnie z przepisami ustawy Pzp. Dla środków z Programu, gromadzonych na wyodrębnionym rachunku bankowym, opracowano plany finansowe tego rachunku. Gmina nie posiadała jednakże aktualnego programu budowy/przebudowy dróg na terenie Gminy

³² Druk PB-2.

³³ Były to odcinki dróg: Grzymkowice -Białogórne-gr. gminy (zrealizowany w 40 %), Aleksandrów - Franklin -Orla Góra -Teresin -Byki oraz Pachy -Tuniki (Galinki) -Wilcze Piętki.

Biała Rawska lub innego dokumentu, o którym mowa w art. 20 pkt. 1 ustawy o drogach publicznych, a poprzednio obowiązujący dokument o ww. charakterze stracił ważność z końcem 2022 r.

OBSZAR

2. Realizacja inwestycji, wydatkowanie i rozliczanie środków finansowych oraz prowadzenie działań sprawozdawczych i informacyjnych

Opis stanu faktycznego

1. Roboty budowlane, w ramach objętych szczegółową analizą inwestycji, zgodnie z art. 30 ust. 1b ustawy Prawo budowlane³⁴ rozpoczęto na podstawie zgłoszenia robót do organu administracji architektoniczno – budowlanej, tj. Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Rawie Mazowieckiej³⁵. Do zgłoszenia dołączono oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz dokumentację projektową (projekt architektoniczno – budowlany). Organ ten zawiadamiano również o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych oraz o zakończeniu budowy. Przebieg robót dokumentowano w dzienniku budowy prowadzonym dla każdej z tych inwestycji. W dziennikach dokonywano, zgodnie z art. 47a ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Prawo budowlane, wpisów dotyczących przebiegu robót budowlanych oraz zdarzeń i okoliczności zachodzących w toku wykonywania robót budowlanych, mających znaczenie przy ocenie technicznej prawidłowości wykonywania tych robót. W prowadzonym dodatkowo dzienniku prac wewnątrz budynku szkoły³⁶ nie odnotowano jedynie terminu ich zakończenia (ostateczny termin określony w umowie dla tych prac to 15 sierpnia 2023 r.). Zastępca Burmistrza wyjaśnił w powyższej sprawie, że wprowadzenie w umowie wymogu wykonania wszystkich prac wewnętrznych do dnia 15 sierpnia 2023 r. podyktowane było zapewnieniem przygotowania (posprzątania) budynku szkolnego przed rozpoczęciem roku szkolnego 2023/2024 oraz, że (...) na dzień rozpoczęcia roku szkolnego obiekt został w pełni przygotowany. Brak tego jednego zapisu w dzienniku budowy wynikał zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Burmistrza z przeoczenia.

W przypadku odbioru inwestycji drogowej roboty zakończono 28 września 2023 r. (dwa dni przed ostatecznym terminem wskazanym w umowie), natomiast odbioru dokonano 6 października 2023 r.

W przypadku inwestycji dotyczącej termomodernizacji budynku szkoły wraz wykonaniem boiska prace zakończono 3 listopada 2023 r. tj. cztery miesiące przed upływem ostatecznego terminu wskazanego w umowie (prace dotyczące wykonania boiska zakończono 16 października 2023 r.). Czynności odbiorowe rozpoczęto 10 listopada 2023 r., a zakończono – 17 listopada.

(akta kontroli str. 289-300, 616-635, 616-635, 1040-1043)

³⁴ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane; Dz.U. z 2024 r. poz. 725; zw. dalej ustawą Prawo budowlane.

³⁵ Obowiązki zgłoszenia podlegały inwestycja drogowa „Remont drogi gminnej nr 113256E na odcinku Żurawia – Żurawka” oraz część inwestycji „Termomodernizację budynku szkolnego oraz budowę boiska przy Szkole Podstawowej w Lesiewie” dotycząca przebudowy boiska szkolnego na boisko wielofunkcyjne wraz z zagospodarowaniem terenu przy Szkole Podstawowej w Lesiewie. Zgłoszeniu nie podlegała natomiast termomodernizacja budynku szkoły.

³⁶ Nie był on wymagany przepisami prawa.

Na podstawie oględzin³⁷ boiska szkolnego budynku Szkoły Podstawowej w Lesiewie i terenu wokół szkoły stwierdzono osiągnięcie założonych efektów rzeczowych realizacji zadania „Termomodernizacja budynku szkolnego oraz budowy boiska przy Szkole Podstawowej w Lesiewie” oraz zgodność zakresu wykonanych robót z dokumentacją projektową, z zastrzeżeniem, że przyjęto rozwiązanie projektowe i wykonano ogrodzenie boiska i zabezpieczenie skarpy wzgórza przylegającego częściowo do terenu boiska, które skutkowało koniecznością zastosowania w trakcie eksploatacji boiska dodatkowych – prowizorycznych zabezpieczeń zwiększających bezpieczeństwo jego użytkowania (szczegóły w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

(akta kontroli str. 1034-1043)

W wyniku oględzin drogi gminnej nr 113256E na odcinku Żurawia - Żurawka stwierdzono osiągnięcie założonych efektów rzeczowych oraz zgodność zakresu wykonanych robót z dokumentacją projektową dla zadania „Remont drogi gminnej nr 113256E na odcinku Żurawia - Żurawka”. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła oznakowania i/lub jakości oznakowania oraz utrzymania wyremontowanego odcinka drogi (szczegóły w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

(akta kontroli str. 1031-1033)

2. Gmina, jako inwestor, zabezpieczyła swoje interesy w umowach zawartych z wykonawcami robót³⁸. Wyegzekwowała również od wykonawców wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania umów w formie pieniężnej³⁹.

Kontrola jakości realizowanych robót odbywała się przez bezpośredni nadzór ze strony inspektorów nadzoru inwestorskiego, w tym dla poszczególnych branż, posiadających uprawnienia do sprawowania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Czynności sprawdzające potwierdzano zapisami w dzienniku budowy. Wykonawcy robót udzielili 60 miesięcznej gwarancji/rękojmi na przedmiot umowy. Materiały użyte podczas realizacji inwestycji posiadały wymagane atesty. Czynności odbiorowych dokonywano komisyjnie z udziałem przedstawicieli Zamawiającego, wykonawcy i inspektora nadzoru inwestorskiego. W sporządzonych pisemnie protokołach odbiorowych nie formułowano uwag co do jakości wykonanych robót⁴⁰.

Inspektorzy nadzoru rzetelnie wypełniali swoje obowiązki w zakresie realizacji ww. inwestycji.

(akta kontroli str. 323-338, 626-662)

3. Odbioru robót dokonywano każdorazowo komisyjnie, po uprzednim zgłoszeniu przez wykonawcę gotowości do dokonania takiego odbioru.

W ramach realizacji inwestycji odbiory robót zostały przeprowadzone w terminach wynikających z warunków umowy. Nie stwierdzono przypadków złego wykonania lub niewykonania przez wykonawcę zleconych prac. Nie

³⁷ Oględziny przeprowadzone w trybie art. 39 ustawy o NIK w obecności Naczelnika Wydziału Rozwoju Gospodarczego.

³⁸ Umowy przewidywały m.in. możliwość naliczania kar umownych i odstąpienia od umowy.

³⁹ Środki te zostały zwrócone w całości, w terminach wynikających z art. 450 ustawy Pzp.

⁴⁰ Objęte analizą inwestycje nie zaliczały się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z uwagi na swój charakter (remont/modernizacja lub przebudowa). Inwestycja drogowa odbywała się na krótkim odcinku drogi (1,89 km) w pasie jej dotychczasowego przebiegu. Termomodernizacja budynku szkoły w Lesiewie wraz z przebudową boiska sportowego również miała miejsce na terenie już istniejących obiektów infrastruktury tj. budynku szkoły i na terenie przyległym do niej. W wyniku przeprowadzonych inwestycji nie zwiększyła się również skala oddziaływania na środowisko.

wystąpiły przypadki nierzetelnej realizacji zamówienia. Nie naliczono kar umownych.

(akta kontroli str. 296-298, 616-618)

3a. Dla obiektów, na których realizowane były objęte szczegółową analizą zadania inwestycyjne, prawidłowo prowadzono książki obiektów budowlanych oraz książkę drogi, o których mowa odpowiednio w: art. 60a ustawy Prawo budowlane i § 10 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom⁴¹.

(akta kontroli str. 296-298, 616-618)

3b. Budynek szkoły w Lesiewie poddany był wymagany kontrolom okresowym/przeglądom – rocznym i pięcioletnim, o których mowa w art. 62 ust. 1 ustawy Prawo budowlane, polegającym na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania budynku/budowli. Wykonywane były również kontrole stanu technicznego przewodów kominowych i wentylacyjnych oraz instalacji elektrycznej, a także w zakresie spełniania wymogów przeciwpożarowych i wymogów z zakresu bhp.

W okresie objętym kontrolą przeprowadzono okresowe kontrole stanu drogi nr 113256E (w tym na odcinku Żurawia – Żurawka), zgodnie z art. 20 pkt 10 ustawy o drogach publicznych, w związku z art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane.

Czynności sprawdzające były dokumentowane w formie protokołów kontroli.

(akta kontroli str. 296-298, 616-618)

4. Dla zamówień na roboty budowlane realizowane w ramach ww. zadań opracowywano kosztorysy inwestorskie, na podstawie których dokonano następnie oszacowań wartości zamówienia.

Środki finansowe na realizację ww. zadań zabezpieczone były w planach finansowych ustalonych w uchwałach w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Biała Rawska na dany rok budżetowy, wraz z uchwałami zmieniającymi. Poniesione wydatki na realizację tych inwestycji były zgodne z ustalonymi w planach finansowych, harmonogramach rzeczowo-finansowych, kosztorysach oraz umowach zawartych z wykonawcami robót.

Wypłaty wynagrodzeń za wykonanie robót dla wykonawców robót obu inwestycji zostały dokonane zgodnie z warunkami określonymi w umowach o dofinansowanie poszczególnych inwestycji:

- w przypadku zadania dofinansowanego ze środków Programu w ramach zapłaty za wykonane roboty zastosowano mechanizm podzielonej płatności, tj. najpierw Gmina dokonała płatności na kwotę stanowiącą równowartość wkładu własnego, a po przedłożeniu do BGK dokumentacji (wniosku i potwierdzenia zapłaty do BGK) i otrzymaniu środków Gmina przekazała pozostałą część wynagrodzenia wykonawcy umowy,

- w przypadku zadania dofinansowanego z RFRD dofinansowania udzielono na zasadzie zaliczki podlegającej rozliczeniu końcowemu⁴².

Faktury za roboty w ramach kontrolowanych przedsięwzięć inwestycyjnych zostały wystawione na podstawie protokołów odbioru końcowego na kwoty wynikające z zawartych z wykonawcami robót umów.

⁴¹ Dz.U z 2005 r. poz. 582.

⁴² Środki z dotacji funduszu – RFRD wpłynęły we wrześniu 2023 r. w wysokości i na zasadach określonych w umowie z Wojewodą Łódzkim. Płatności dokonano 3 listopada 2023 r.

Faktury te podlegały sprawdzeniu pod względem formalno-prawnym i merytorycznym oraz podlegały zakwalifikowaniu do ujęcia w księgach rachunkowych i zatwierdzeniu do zapłaty przez uprawnionych pracowników Urzędu.

Faktury wystawione przez wykonawców były rzetelnie udokumentowane, spełniały wymogi opisu dokumentów księgowych, określone w ustawie o rachunkowości⁴³ oraz dodatkowo – dla zadania finansowanego z RDRD – wymogi określone w umowie o dofinansowanie z RFRD, w tym m.in. zapisy o zawarciu umowy z wykonawcą zgodnie z przepisami PZP, zapisy o wysokości dofinansowania z RFRD i procentowym udziale w finansowaniu oraz wskazanie umowy z Wojewodą Łódzkim stanowiącej podstawę udzielonego dofinansowania.

(akta kontroli str. 133-241, 320-321, 337-377, 985-999)

5. W trakcie realizacji analizowanych inwestycji Gmina regulowała terminowo płatności na rzecz wykonawców na zasadach określonych w zawartych z nimi umowach i w terminach wskazanych w wystawionych za wykonane roboty fakturach. W związku z powyższym nie wystąpiła konieczność zapłaty ewentualnych odsetek od nieterminowych płatności.

(akta kontroli str. 293-295, 612-615)

6. Gmina prawidłowo realizowała obowiązki sprawozdawczo-informacyjne dla realizowanych inwestycji, w szczególności przedstawiała prawidłowe rozliczenia końcowe dofinansowania odpowiednio w BGK i Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi, oraz przedkładała niezbędną dokumentację odbiorową potwierdzającą osiągnięcie zaplanowanych efektów rzeczowych. Wydział Rozwoju Gospodarczego przygotowywał również sprawozdania roczne z wykonania rzeczowego oraz finansowego inwestycji i innych wydatków majątkowych, przedkładane Radzie Miejskiej w Białej Rawskiej.

(akta kontroli str. 612-618, 340-377)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W wyniku oględzin efektów rzeczowych realizacji zadania „Termomodernizacja budynku szkolnego oraz budowa boiska przy Szkole Podstawowej w Lesiewie” stwierdzono, że boisko znajdujące się przy szkole zostało odgrodzone za pomocą siatki zabezpieczającej m.in. przed wypadaniem piłki oraz częściowo betonowym cokołem/murem oporowym zabezpieczającym przed osuwaniem ziemi z otaczającego boisko zbocza skarpy. Zewnętrzna krawędź cokołu (od strony boiska) wykraczała poza linię wyznaczoną przez siatkę odgradzającą boisko i zachodziła na teren nawierzchni okalającej boisko. Krawędzie ww. cokołu zostały osłonięte „prowizorycznie” z użyciem materacy do ćwiczeń sportowych/gimnastycznych.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił w powyższej sprawie: *„Cokół zamontowany jest poza strefą bezpieczną boiska, tj. strefa bezpieczna dla boiska powinna wynosić co najmniej 1 metr wzdłuż linii bocznych. Warunek ten został zachowany. Ponadto boisko nie jest boiskiem pełnowymiarowym, a dostosowanym do istniejących warunków – możliwych do uzyskania wymiarów w terenie” oraz „Boisko, w tym ogrodzenie, zostało wykonane zgodnie z projektem. Projekt nie przewidywał dodatkowych zabezpieczeń. Potrzeba wykonania dodatkowego zabezpieczenia nie była zgłaszana przez użytkownika do gminy. Wykonanie osłonięcia murków*

⁴³ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości; Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.

z użyciem materacy do ćwiczeń sportowych/gimnastycznych zostało wykonane z inicjatywy nauczyciela. Inicjatywa taka powstała na podstawie obserwacji i analizy potencjalnych zagrożeń w trakcie eksploatacji obiektu”.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że brak profesjonalnego/atestowanego zabezpieczenia⁴⁴ cokołów przylegających do terenu boiska szkolnego wykorzystywanego przez uczniów może nieść ryzyko potencjalnych zagrożeń (ewentualnych kontuzji) dla uczniów szkoły i/lub innych osób korzystających z tego boiska.

(akta kontroli str. 1034-1043)

2. W wyniku oględzin efektów rzeczowych realizacji zadania „Remont drogi gminnej nr 113256E na odcinku Żurawia - Żurawka” stwierdzono:

- zanikające oznakowanie poziome – znak P-23 Rower;
- zarośnięte wysoką roślinnością („trzcina”/„pałka wodna”) rowu przydrożnego/cieku wodnego w rejonie zbiegu ulicy Polna/Żurawia;
- zaśmiecenie nawierzchni wydzielonego pasa ruchu/drogi rowerowej (ul. Żurawia – strona prawa, odcinek początkowy);
- oznakowanie pionowe – znaki: A-11A próg zwalniający i B-33 ograniczenie prędkości (kierunek Żurawka - strona prawa) zasłonięte przez betonowy słup sieci elektrycznej (przy progu zwalniającym);
- brak odwodnienia pasa drogi i/lub niedrożne niektóre przepusty na drogach dojazdowych do posesji niemal na całym remontowanym odcinku ul. Żurawiej (kierunek Żurawka – strona prawa).

Brak bieżącego utrzymania drogi nr 113256E na odcinku Żurawia - Żurawka stanowiło naruszenie przez Burmistrza, jako zarządcy drogi, obowiązków określonych w art. 20 pkt. 4 i 16 ustawy o drogach publicznych.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że powyższe nieprawidłowości wynikają odpowiednio z:

- intensywnego ruchu kołowego (odnawianie oznakowania poziomego następuje w okresie letnim przy sprzyjających warunkach atmosferycznych);
- braku odpowiedniego sprzętu do usuwania tego typu roślinności z rowów (koszone są tylko pobocza);
- pory roku (opadłe igły modrzewi z drzew rosnących na sąsiadujących z drogą działkach prywatnych, które przeważnie samoczynnie zostają usunięte w wyniku odbywającego się ruchu pojazdów lub poprzez zmycie po wystąpieniu opadów deszczu);
- niedopatrzenia ze strony wykonawcy realizującego sieć światłowodową napowietrzną wraz z ustawieniem stanowisk słupowych (do czasu oględzin nie nastąpił odbiór pasa drogowego po realizacji tych robót).

Zastępca Burmistrza wyjaśnił również, że brak odwodnienia pasa drogi lub niedrożne niektóre przepusty na drogach dojazdowych do posesji remontowanym odcinku Żurawia - Żurawka wynika ze zmiennej szerokości pasa drogowego uniemożliwiającej wykonanie rowów przydrożnych na całym odcinku drogi, podczas gdy zadanie „Remont drogi gminnej nr 113256E na odcinku Żurawia – Żurawka” było realizowane w istniejących granicach pasa drogowego oraz, że zgodnie z art. 30. ustawy o drogach publicznych:

⁴⁴ Wyrobu posiadającego odpowiedni certyfikat bezpieczeństwa.

„Utrzymywanie zjazdów, łącznie ze znajdującymi się pod nimi przepustami, należy do właścicieli lub użytkowników gruntów przyległych do drogi”.

(akta kontroli str. 1031-1033, 1040-1043)

OCENA CZĄSTKOWA

W ramach objętych kontrolą zadań prawidłowo wydatkowano i rozliczano środki na wykonanie inwestycji, a także rzetelnie wypełniono obowiązki informacyjne w stosunku do podmiotów udzielających dotacji na zadania inwestycyjne. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niewłaściwego utrzymania wyremontowanego odcinka drogi oraz przyjęcia rozwiązań projektowych i wykonawczych przebudowy boiska przy Szkole Podstawowej w Lesiewie skutkujących koniecznością zastosowania dodatkowych, prowizorycznych modyfikacji obiektu w celu zwiększenia bezpieczeństwa osób z niego korzystających.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, nie formułuje uwag i przedstawia następujące wnioski:

Wnioski	1. Opracowanie projektów planów rozwoju sieci drogowej dla Gminy Biała Rawska, zgodnie z ustawą o drogach publicznych.2. Niezwłoczne podjęcie działań w celu zapewnienia właściwej jakości oznakowania poziomego i widoczności oznakowania pionowego w ciągu drogi gminnej 113256E na odcinku Żurawia-Żurawka.3. Wypełnianie przez Gminę obowiązków zarządcy drogi w zakresie utrzymania czystości nawierzchni dróg gminnych i ich poboczy.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń	Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.
--------------------------------	---

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków	Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.
--	---

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 24 lutego 2025 r.

Kontroler

Andrzej Pietrzyk

Główny specjalista kontroli
państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Łodzi

p.o. Dyrektor

Piotr Walczak

/podpisano elektronicznie/